

Prediking over Zondag 4 vraag: 10 -11

Gekrenkte liefde

Zondag 4 vraag 10-11

Vraag 10: Wil God zulke ongehoorzaamheid en afval ongestraft laten?

Antwoord: Neen Hij, geenszins; maar Hij vertoont Zich schrikkelijk beide over de aangeboren en werkelijke zonden, en wil die door een rechtvaardig oordeel tijdelijk en eeuwig straffen; gelijk Hij gesproken heeft: 'Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.'

Vraag 11: Is dan God ook niet barmhartig?

Antwoord: God is wel barmhartig, maar Hij is ook rechtvaardig; daarom zo eist Zijn gerechtigheid dat de zonde, welke tegen de allerhoogste Majesteit Gods gedaan is, ook met de hoogste, dat is met de eeuwige straf aan lichaam en ziel gestraft worde.

Liturgie

Psalm 76:4, 5

Psalm 76:1

Schriftlezing: Hebreeën 12:14-29

Psalm 90:4, 5, 7

Psalm 6:1, 2

Psalm 145:3

Gemeente,

De vorige keer hebben wij met elkaar stilgestaan bij de schuld van de zonde. Aan de orde was immers de vraag, weliswaar uit het vlees gesteld: 'Doet dan God de mens geen onrecht, dat Hij in Zijn wet van hem eist wat hij niet kan doen?' Die vraag werd beantwoord met een beslist nee. Omdat God eenvoudig geen onrecht kán doen. God was en is de Bron van het recht. Hij stélt het recht en Hij hándhaaft het recht. Hij is aan niemand verantwoording schuldig. Hij maakt Zich ook nooit als Alleen- en Opperheerser schuldig aan willekeur. Maar Hij is de hoogste Bron, Oorzaak, Uitvoerder en Handhaver van het recht.

Dat Evangelie staat haaks op onze gedachten, op onze overleggingen. Het strookt niet met onze gedachtegangen en is kortweg gezegd niet naar de mens. Vandaar dat bij u en mij niet minder nodig is dan radicale bekering: eenmaal voor het eerst en altijd opnieuw, om God God te laten. Die bekering is nodig, want wij spreken vanuit onze *veranderde* situatie. Wij zijn van God afgegaan, maar de Heere God is blijven staan waar Hij stond. Daarna is ons enigermate uit de Schrift gebleken dat wij in Adam begrepen zijn. Dat is een verband dat wij niet doorzichtig kunnen maken, maar dat eenvoudig in de Schrift wordt geopenbaard: In Adam zijn *alle mensen* begrepen en in Christus *allen die van Hem zijn*. Die beide verbanden hebben wij te doorleven. In Adam. Dat wil zeggen dat wij van de zonde van de daad komen tot de oerzonde. En in Christus. In Hem is het Woord der belofte, ons onder andere in de Heilige Doop verzegeld. Dat roept om verwerkelijking, om toepassing, om geloof en om toe-eigening. Ten slotte is ons verteld dat God niet alleen is blijven staan waar Hij stond, maar dat wij het verlaten van God vrijwillig en zelfs moedwillig hebben gedaan. Daartegenover staat de radicale en volstreckte overgave aan de Heere, de volstreckte gehoorzaamheid aan Christus.

Nu moeten wij verder, door niet meer over de schuld der zonde, maar voornamelijk over de straf op de zonde te spreken. Er wordt namelijk een nieuwe vraag gesteld: 'Wil God zulke ongehoorzaamheid en afval ongestraft laten?' Het antwoord is: Nee, God wil de zonde straffen. Het gaat hier niet over de vraag, een vraag die vaak is opgeworpen, of God kan nalaten de zonde te straffen. Het gaat hier niet over wat God *kan*, maar over de vraag wat God *wil*. Mensen willen wel dat God een slecht geheugen heeft en dat Hij afstand doet van Zijn recht. Dát wil de mens. Maar, zoals de vorige keer gezegd is, wij hebben niet van de mens, maar van God uit te gaan.

Hiermee hebben wij een kardinale kwestie te pakken. Een kwestie die de hele kerkgeschiedenis doorgaat. Of het recht Gods aangepast wordt aan de situatie van de mens, dan wel dat het recht Gods blijft staan en de mens aangepast wordt aan – beter gezegd: overgebogen wordt tot – dat recht Gods. Een kardinale kwestie. Socinus, u mag hem vergeten, was de meest geniale tegenstander van Calvijn en heeft Calvijn altijd voor de voeten geworpen dat God de zonde wel *kon* straffen, maar niet *wilde* straffen. Dat kon Socinus zeggen omdat hij nooit van hartstocht gebrand heeft voor de eer van God en omdat het God-zijn van God hem ten diepste koud liet of dat hij sprak over de God die hij in zijn eigen brein had opgebouwd. Maar Calvijn heeft in het voetspoor van apostelen en profeten hartstocht gehad voor Gods eer, voor Zijn Naam. Daarom staat hier het onverbiddelijke *nee*. Dat wordt nog versterkt door het woord *geenszins*. Dat zegt dus de liefde tot God, tot Zijn Naam, tot Zijn eer.

Wij leven in een tijd dat de straf ontdaan wordt, in het Burgerlijk Wetboek en in het Wetboek van Strafrecht, van elk element van vergelding, althans daar gaat het naar toe. Voor het besef van de mensen in Nederland is de straf hoogstens een pedagogisch middel, een opvoedingsmiddel om weer in de maatschappij te worden teruggeleid. Ik wil dat element niet ontkennen, maar het gaat er toch voornamelijk om dat de rechten, niet van de mens, maar van God, ook in de genoemde wetboeken worden gehandhaafd. Als wij vragen: 'Hoe komt dat nu?' Dan hangt het antwoord op die vraag natuurlijk samen met het feit dat het recht niet meer genormeerd wordt aan Gods wet, aan Gods wil, maar vlottend en beweeglijk wordt gemaakt. Wat we vandaag nog verkeerd noemen, daar denken we volgend jaar anders over. Niet alleen in bijzaken, maar in hartszaken, in kardinale zaken. Dat betekent dus, dat het recht en ook de straf worden gefundeerd in de mens.

Als de Bijbel ergens onverbiddelijk *nee* zegt, dan is het hier! Want noch de straf, noch het recht, noch de norm kan losgemaakt worden van God. Mensen kunnen met recht en met gezag spelen, maar God doet dat niet. Daarom staat hier dat God de zonde wil straffen. Die straf vindt zijn oorzaak in Zijn toorn. De toorn Gods is ten diepste Zijn gekrenkte liefde. Iemand die genegeerd wordt, van wie u net doet of hij lucht is, daar kunt u niet meer op toornen. Die laat u gaan. Maar zó ernstig neemt God de zonde, de zondaar, dat Hij op hem toorn! Dat betekent dat er een verstoring in de liefdesbetrekking heeft plaatsgevonden. Dat kunt u in een gezin al zien. Wanneer een kind stout geweest is, ongehoorzaam geweest is, iets lelijks gedaan heeft, kan de toorn van de vader oprijzen. Afgezien van wat vader zegt of doet, voelt een écht kind dan al iets van straf, omdat de gezindheid van vader veranderd is van liefde in toorn. Dat wil dus zeggen dat alleen Gods liefde kan toornen, kan ijveren voor Gods eer, voor Gods Naam en voor Gods recht.

Als dus de vraag gesteld wordt waarom God zo ontzettend kan toornen, is er maar één antwoord mogelijk: 'Omdat Hij zo ontzaglijk liefheeft en door de zondaar zo verschrikkelijk op Zijn hart is getrapt.' God is liefde. Dat is echter geen slappe, maar een hartstochtelijke liefde. Daarom kan er bij 'God is liefde' gezet worden: 'God is een verterend Vuur.' Die twee zaken sluiten elkaar niet uit maar in! Het is Dezelfde Die liefheeft én Die toorn. Dat zijn niet twee goden, dat is geen gespletenheid in God, maar het is God in Zijn liefde én in Zijn toorn. Dat betekent dat een mens zich aan de liefde Gods kan verbranden, dóód kan branden. Dat wil Zondag 4 ons inscherpen.

Als wij nogmaals vragen ‘Waarom vertoort God Zich verschrikkelijk beide over de aangeboren en werkelijke zonden?’, dan is dat omdat de zonde Zijn beeldrager heeft verwoest, Zijn mens. Omdat de zonde Zijn liefdesbetrekking heeft verstoord. Omdat de zonde Zijn verbondsafpraak heeft verbroken. Ja, ten diepste omdat de zonde een aanslag is op God Zelf. Vandaar dat vaak gezegd wordt: ‘De zonde is een aanslag op God.’ Want wat heeft de mens gedaan? Hij koos de partij van Gods hater, namelijk de satan. De mens gaat van God af, verbreekt het verbond, wil er onderuit. Maar wat hij ook doet, hij komt daar nooit onderuit. Dat wil zeggen: Onder het verbroken verbond komt hij nooit uit. Vanuit de schepping gezien heeft God een Vaderlijke gezindheid jegens alle mensen, in zoverre Hij hen onderhoudt. Maar hoeveel te meer als Hij Zich met ons in betrekking tot het verbond der genade, de openbaring in de tijd, gesteld heeft. Dan zijn wij, tot op zekere hoogte, kinderen en *blijven* wij een kind, zelfs tot in de hel! Als de rijke man aan Lazarus vraagt om een druppel water ter verkoeling van zijn tong, dan zegt Abraham niet ‘vervloekte’ tegen hem, maar dan zegt hij: ‘Kind, gedenk dat gij uw goed ontvangen hebt in uw leven’ (Luk. 16:25). Verstaan wij hoezeer wij en onze kinderen onder de hoogspanning van de liefde en de toorn Gods worden geplaatst: vanuit de schepping en vooral vanuit het verbond der genade?

Verstaat u de hartstocht van God, bij de profeten kunnen we dat lezen, als de beledigde Echtgenoot, Die nota bene door Zijn Eigen vrouw, die Hij getrouwd had, werd verlaten, werd verraden, achter Zijn rug werd bedrogen? Hoe vaak vinden wij in de Schrift niet het beeld van het huwelijk, waarin God de jaloerse Echtgenoot is, Die Zijn ontrouwe bruid naloopt met de meest verschrikkelijke bedreigingen en ook weer met de meest hartelijke liefdesnodigheden? Zo jaloers, zo na-ijverig is God op uw en mijn leven. Zo jaloers op het leven van de gemeente, die naar Zijn Naam genoemd is. Zó jaloers! Wie gevoelen dat? Degenen die in de tegenwoordigheid van God komen. Die vanuit het verre en vreemde land van godsvervreemding door het Woord en de Geest naderbij worden gebracht. Hoe dichter wij bij God komen, hoe meer de spanning wordt gevoeld dat Zijn toorn op ons rust. Dát is een ontdekking! We zeggen zo gemakkelijk dat wij kinderen des toorns zijn, maar hebben we deze uitdrukking wel eens begrepen: dat wij kinderen zijn? We zijn niet door de duivel, maar door God gemaakt. Hebben wij wel eens begrepen dat wij kinderen zijn op wie Zijn toorn rust? Dat geldt tot op zekere hoogte alle mensen. Paulus leert ons dat God Zich vreselijk vertoort over alle zonde en ongerechtigheid van de mensen. Maar dat geldt in het bijzonder waar enige levende kennis van God wordt opgedaan. Ik laat de graad en de trap nog in het midden. Maar wie enigmatische God kent, weet van Zijn toorn. In deze zin weet de wereld dat niet. Die wereld zit ook in de kerk!

De psalmisten huiveren onder de toorn van God. ‘God is een God die te allen dage toort’, zegt de dichter van Psalm 7. We hebben het gezongen uit het lied van Mozes: ‘Wij vergaan door Uw toorn; en door Uw grimmigheid worden wij verschrikt. Wie kent de sterkte Uws toorns’ (Ps. 90:7,11)? Deze toorn wordt dus intens gevoeld, juist waar het leven is ontstoken, in het hart geboren is. Dat is het verschil tussen de heidenen en ons. Dat is ook het verschil tussen Israël aan de Horeb, waar zelfs Mozes van top tot teen beefde onder de donder en de bliksem van de tegenwoordigheid Gods, en ons, die niet meer bij de tastelijke berg van donder en bliksem zijn. Maar wij worden genodigd tot God, Die in Christus vrede geschapen heeft door het bloed van het kruis. Hoe dichter wij bij God komen, des te zwaarder wordt het gevoel van Gods toorn. Wanneer wij in een gezin een ontploffing meemaken van iemand die in toorn ontsteekt, kunnen we zeggen: ‘Onze toorn is een lichte vorm van razernij.’ Die gaat gelukkig weer over, maar zo is het al erg genoeg. Onze toorn is altijd met zonde bevlekt. We zijn of te slap of te streng. Het zijn erupties, uitbraken van de toorn.

Maar zo is het niet bij God! Hij heeft een heilige afkeer van de zonde. Daar zegt Hij nee tegen in úw leven en in mijn leven. Dat houdt Hij vol. Maar Hij houdt Zich wel bijzonder in. Als er ooit iemand Zichzelf beheerst, dan is het God. Dat wil niet zeggen dat uitstel afstel is. Integendeel, Paulus zegt: ‘Gij vergadert uzelf toorn als een schat in de dag des toorns en der openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods’ (Rom 2:5).

God wil de zonden straffen: de zonden van bedrijf, de zonden van nalatigheid, de zonde waarin wij geboren zijn. Dat is een weg waarin God leidt van je vingertoppen tot je hart. Daar hadden we het in de vorige preek over. Als God je enige kennis geeft, zeg je: 'Ja, ik heb die of die zonde.' Maar als wij worden voortgeleid in ons bederf, *hebben* wij niet alleen zonde, maar dan *zijn* wij zonde. *Zijn!* Ons hart is een slechte tak, die bijzonder slechte vruchten voortbrengt. Bij die zonden hebben wij niet alleen te denken aan diefstal en echtbreuk. Ook daaraan, maar wie zit er over in de war dat hij nalaat God te verheerlijken?

Dat was nu net de zonde waarom de dwaze maagden werden buitengesloten. Ze lieten na de Bruidegom op een vorstelijke wijze in het licht te ontvangen. Ze hadden geen olie, ze waren alleen maar bedacht op zichzelf. Ze waren die vergeten. Dat vinden wij een nogal vergeeflijke zaak. Wij zeggen zo gemakkelijk: 'Ik ben het vergeten.' Maar weet u dat vergeten van wat God leert in de Schrift, u de eeuwige zaligheid kost? Waarom vergeten wij? Behalve de zwakheid van het geheugen is het ook een vorm van niet liefhebben. Iemand op wie we stapelgek zijn, van wie we met ons hele hart houden, die vergeten we niet. Maar wie vergeten we wel? Mensen die aan de rand van ons bewustzijn zitten, van wie we eigenlijk niet veel houden. Misschien nog sterker: die we haten. Voelt u dat hier het mes der ontdekking er diep ingaat? Als u God vergeet te verheerlijken, betekent dit dat er geen liefde in uw hart is. Daarom: Achter al die argumenten in de gemeente van: Ik heb geen tijd, zit, niet altijd maar wel vaak: Ik heb geen zin. Daar moet u maar eens aan denken als u voor een eenvoudige taak gevraagd wordt. Ik heb er geen zin in, ik heb er geen liefde voor. Ik heb veel te veel tijd voor mezelf nodig. Ik ben op mezelf bedacht. Hoeveel van die onvruchtbare vijgenbomen staan er ook niet in onze gemeente? Mensen die alleen voor zichzelf leven, al komen ze 's zondags trouw in de kerk? Alleen maar voor zichzelf?

God vertoont Zich over 'de werkelijke zonden'. Dat wil niet zeggen dat wij de straffen Gods in dit leven allemaal kunnen aanwijzen. Zoals ergens een ouderling deed, die tegen een gezin waarvan de vader overleden was, zei: 'Je kunt wel zien dat God jullie straft.' Dat is een verschrikkelijke duiding van het Woord Gods. Die kwam die man niet toe. Wij hebben Gods werken niet door te lichten. Maar het is wel zo dat wij met onze eigen afgoden in ons leven geslagen worden, goed geslagen worden. God slaat ons meestal met onze eigen zonden en de vruchten daarvan om de oren. Maar allerminst is daarmee gezegd dat in de wereld alles wordt vergolden, integendeel. De wereldgeschiedenis is allerminst op de wereld gericht. Anders zouden de martelaren daarboven niet roepen: 'Hoe lang, o heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wrekt Gij ons bloed niet van degenen die op de aarde wonen' (Openb. 6:10)? Er is in de hemel een pijnlijke verbazing over de inwoners der aarde, die na al de plagen die er vallen zich niet bekeren. We horen dat in het boek Openbaring en ook op andere plaatsen als een droevig refrein: 'En zij bekeerden zich niet.' Toch bedoelen deze tijdelijke straffen ons af te wenden en te behouden van de eeuwige straf.

De oordelen beginnen niet bij de mensen die van niets weten, maar de oordelen beginnen in het huisgezin van God. We hebben nog wel eens de neiging om te klagen over de tijd waarin we leven, maar God zegt altijd tegen Zijn gemeente: 'Ik begin bij jou.' Oordelen beginnen bij het huisgezin van God. Als er ergens in de Middellandse Zee een schip dreigt te vergaan, ligt dat niet aan de heidense zeelui, maar aan Jona, die een deserteur is, die Gods wil doorkruist. Als het in de wereld schots en scheef gaat, dan is het in het huisgezin Gods meestal ook schots en scheef.

Gods tegenwoordigheid betekent: vonken, uitschieters. Dat hebben de Israëlieten ervaren toen ze om het gouden kalf sprongen. Daar is Korach achter gekomen toen de afgrond zich opende en hij daarin verdween. Ananias en Safira hebben zich doodgebrand aan de hoogspanning van de liefde Gods. Ook rondóm Israël vonkt het. In Egypte, als het in de Rode Zee verdwijnt, bij Sodom en Gomorra, in Babel. Opdat wij het verstaan.

Alleen in de gemeente Gods wéét men wat zonde is. Daarom wordt ook van de gemeente Gods gevraagd dat ze elke zonde met elke vertakking voor God openlegt! Wat is het een voorrecht wanneer wij door Gods straffende hand verbrijzeld worden. Wanneer we niet verder kúnnen, wanneer we eenvoudig worden stilgezet. Geslagen worden en pijn voelen. En wat is het een ontzaglijk voorrecht wanneer wij tot rust komen in de grote Rustaanbrenger. Want: én de toorn Gods én de straf Gods zijn tot rust gekomen in Christus. Daar is Gods aangezicht verzoend; 'gladgestreken' zegt de grondtekst letterlijk. Dat betekent dat God verzoend bij Zijn volk woont. Dat geldt voor ons persoonlijk wanneer wij dwars door het spanningsveld van Zijn toorn en van Zijn straf gaan. Jezus is de enige rechtvaardige Ontdekker, Die u wordt voorgesteld, aangeboden. Die u, als de zondenlust u omvat houdt, Zichzelf voorstelt in Zijn bloedzweeten in Gethsemané. In Zijn verkrimpen van pijn aan Golgotha's kruis. Dat kruis van Christus duikt hier, midden in de catechismusinleiding in de strafwaardigheid van de zonde, omhoog. Weet u wanneer wij daar achter komen? Wanneer wij dit gezegde van de catechismus niet alleen uit ons hoofd kennen, maar dat met ons eigen bloed willen ondertekenen.

Ik werd een keer midden in de nacht uit mijn bed gebeld voor een diaken, een ernstige man, of ik daar wilde gaan kijken. Toen ik bij zijn bed kwam, zag ik iemand die alleen maar riep: 'Rechtvaardig, rechtvaardig, voor eeuwig rechtvaardig.' Wat bedoelde die man? Hij was het met God eens geworden dat hij het waard was veroordeeld te worden. Hoe God die wegen nu ook precies met ons houdt, dát is de kernzaak waar het om gaat. Zijn wij het met God eens geworden dat onze zonden tijdelijke en eeuwige straffen hebben verdiend? Dat kan bij wijze van spreken door een guillotine zijn. Wanneer God ons in één keer onthoofdt in ons eigen bestaan. Denk aan Paulus. Het kan ook zo zijn dat Hij de insnijdingen van Zijn Goddelijk recht steeds meer verdiept.

Als Jezus ons leert dat de zonde veroordelenswaardig is, staat Hij midden in dat oordeel Gods en Hij zegt: 'Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven' (Matth. 11:28). Dat is een openbaring, een bekendmaking. Dat is de prediking. Dat is de overdracht. Dat is het uitdragen van de Heilige Geest. Dat is het toe-eigenen van de Geest, wanneer u de stem Gods hoort: 'Ik zal nooit meer op u toornen.' Dat is even wat: 'Ik zal nooit meer op u toornen. Ik zal nooit meer op u schelden.' Dat heeft God gezworen aan wie in Christus is, een nieuw schepsel is. Dan wordt de straf een *kastijding*. Hoewel de zonde strafwaardig blijft, ook in het leven van de kinderen Gods, wordt de straf omgezet in kastijding. Als de lokking van het Evangelie of de dreiging van het oordeel Gods niet helpt, blijft er maar één ding over. Dat is wat de Schrift noemt: de eeuwige straf naar lichaam en ziel. Daar kan een mens nooit anders dan ontroerd over spreken. Niemand meer dan de Heere Jezus heeft er over gesproken. Over een plaats waar de worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust. Wanneer iemand op sterven ligt, veel pijn lijdt en de laatste adem uitblaast, zeggen sommige mensen: 'Gelukkig, hij is uit zijn lijden verlost.' Afgezien van wie of wat die man of vrouw geweest is. Verloren gaan is eeuwig op sterven liggen en nooit kunnen sterven! De worm sterft niet en het vuur wordt niet uitgeblust.

Laat u niet verleiden, ook niet door de verleiders van deze tijd, in welke kring of kerk ook, dat er na de dood ook nog een gelegenheid zou zijn om bekeerd te worden. Laat u niet verleiden door de leer van de alverzoening, die zegt dat het met alle mensen, de duivel inclusief, nog wel terecht komt. Of dat alleen de gelovigen zalig worden en dat de rest vernietigd wordt. Dat er dus geen plaats is waar de worm niet sterft en het vuur niet uitgeblust wordt. Als er Één geweten heeft van de helse straf, is het de Heere Jezus Christus geweest. Hij is er ingegaan, Hij is in de hel geweest in Gethsemane, op Golgotha en waar nog meer. Er lag een koning in Frankrijk op zijn sterfbed. Hij liet zijn hofprediker komen en hij zei tegen hem: 'Wie zal er voor mij naar de hel gaan?' Die man had er een indruk van. Wie zal de vloek dragen die hier uitgesproken wordt: Vervloekt is een ieder? Dat heeft er Één gedaan, en dat kan er maar Één. Dat is Hij, Die u wordt voorgesteld.

Ten slotte nog kort over die laatste vraag: 'Is dan God ook niet barmhartig?' Vooral het woordje *ook* spreekt boekdelen. Is dan God *ook* niet barmhartig? Nu, daarover is geen verschil. De Bijbel spreekt met bijzondere aandacht over de barmhartigheden Gods. Israël week telkens af, riep uit de nood tot God en het werd geholpen. Terwijl Zijn oordeel gaat tot aan het vierde geslacht, gaan Zijn barmhartigheden naar duizenden. Over die barmhartigheid Gods komen wij niet gauw uitgepraat. Die is onbegrijpelijk groot. Want wie zal mensen die Hem dagelijks vervloeken en verwensen elke dag het brood in de mond geven? Wie zal mensen die met hun schatten alleen maar zichzelf en anderen verderven het geld en het bezit aanreiken? Dat doet God. Hij is zo onbeschrijfelijk barmhartig, dat Hij het laat regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Hier gaat het echter niet over de vraag of God barmhartig is, maar over de vraag of die barmhartigheid tegen Zijn recht mag worden uitgespeeld. Dat is een totaal verkeerde voorstelling. We horen dat zo vaak: 'Ja, we zijn zondaren, maar de Heere Jezus is voor ons gestorven. Klaar!' Nu zeg ik het grof, maar wij hebben vaak een verkeerde voorstelling van die barmhartigheid Gods.

Als er gesproken wordt van Gods liefde, heeft God in de eerste plaats Zichzelf lief met een eeuwige, ondoorgroendelijke liefde. God heeft niet in de eerste plaats de mens lief, maar God heeft Zichzelf lief en al Zijn Goddelijke deugden. Als God liefheeft ten koste van Zijn Naam, is God geen God meer. In de tweede plaats is liefde geen toegeeflijkheid. Toegeeflijkheid is zwakheid. Dat is een karikatuur van de liefde Gods, waarmee velen hun consciëntie pleisteren. Ze hebben zonde, jawel, maar die pleisteren ze toe met een evangelische belofte. Ze bekéren zich niet. Wie komen er bij God in Zijn eeuwige heerlijkheid? Zondaren, ronduit zondaren, die zich bekeren. Dáár gaat het hier om. Onbeschrijfelijk barmhartig is God. Maar waar liefde is, daar kan het ook toornen.

Nu wordt hier gesproken over Zijn barmhartigheid én Zijn rechtvaardigheid. Dat lijken wel een ogenblik twee instanties in God te zijn. Maar dat is de bedoeling niet. Het is natuurlijk: God in Zijn barmhartigheid en rechtvaardigheid of God in Zijn heiligheid. Het gaat over God Zelf. Maar God neemt Zijn recht ernstig, zeer ernstig. Dat wordt ons verkondigd ter uitdieping van onze ellendestaat. De strafwaardigheid van de zonde en Zijn barmhartigheid zijn in God één. Maar die leren wij onderscheidenlijk. Het kan wel eens zijn dat God een poosje Zijn hand legt op Zijn barmhartigheid. Zoals Luther zo treffend zegt: 'Een bars gezicht tegen de zondaar trekt en dat méént ook.' Als u een mens in die situatie aantreft, mag u hem ongetwijfeld het Evangelie voorstellen. Maar, wanneer God Zijn hand op Zijn barmhartigheid legt, dan betekent dat, dat Hij dieper gaat snijden. Hoe komt het dat Hij dieper gaat snijden? Hoe komt het, u die God vreest, dat u tijden in uw leven kende waarin de beloften Gods als het ware bedekt waren, omdat God u in Zijn recht wilde betrekken? Want dat doet God voortdurend.

Hier wordt een valse vorm van barmhartigheid, waardoor mensen zondigen op kosten van Gods barmhartigheid, afgewezen. Hoe vaak gebeurt het niet dat de vraag gesteld wordt: Wat is de straf op de zonde? Hier wordt gezegd: 'Het is een overtreding *tegen de allerhoogste Majesteit.*' Wanneer ik een agent tegen de grond sla, dan kunt u er veilig van op aan dat ik de gevangenis in ga. Want ik heb iemand die het gezag vertegenwoordigt niet alleen beledigd, maar ook mishandeld. Wanneer ik dat met de burgemeester doe, zal mijn gevangenisstraf aanmerkelijk zwaarder zijn. Maar wanneer ik dat met Hare Majesteit de Koningin zou doen, dan zag u me hier nooit meer.

Wat is de zonde? Dat is de zonde tegen de allerhoogste Majesteit. Is die Majesteit Gods wel eens op uw ziel gevallen? Dat u zegt: 'Ik heb niet tegen mensen alleen, maar bovenal tegen God gezondigd?' Dat is om te besterven. Dat is dan ook gebeurd, toen Christus als de Zondaar stond voor God. Toen heeft Hij het bestorven. Toen is Zijn hart stil blijven staan. *De allerhoogste Majesteit!* Toen Paulus ontdekte dat hij tegen God gevochten had, bestierf hij het van schrik, totdat het God behaagde Zijn Zoon in Hem te openbaren. Daarom zegt Paulus: 'De schrik des Heeren beweegt ons, alsook de liefde Gods.'

Daarom daag ik u voor de rechterstoel Gods. Christus is het in Gethsemane eens geworden met deze vreselijke straf. Het heeft Hem bloed gekost. Wij, op een steenworp afstand, wij worden het er ook mee eens. Dan vergaan ons alle praatjes. Dan vervallen onze verontschuldigen. Dan wordt ons hele leven lichter dan ooit. Al zijn we zo zwaar als een kei, we zijn praatjesmakers voor God. Dan verbranden wij alles wat aan ons is. En toch komen we niet om! Wat is dat een ontzaglijk wonder, dat in de brand van de toorn Gods, in de kern daarvan, de Zoon des mensen staat, de Zaligmaker, Die dan hier en dan daar mensen als een brandhout uit het vuur ruikt en ze naar Zich toehaalt.

Als u dat ontdekt hebt, prijs dan Zijn Naam en verbaas u dat u er Één kent Die tot U zegt: 'Er is geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn' (Rom. 8:1). Prijs dan Zijn Naam en overdenk het ongelooflijke wonder dat Hij u er uittrok. Verbaas u en leef eruit. Maar als u nog als dood hout in de gemeente staat – en hoevelen zijn er zo niet? – wat is dat ontzettend! We zondigen met de adem die God geeft, de hartslag die God regelt, met het geld dat God ons geeft, kortom met alles. Daar gaat een dreiging van uit! Maar let er goed op. Dat is het voorlaatste woord, dus niet het laatste. Er zijn mensen die deze prediking haten als de pest, maar als hun ogen opengaan, zeggen zij: 'Het is enkel barmhartigheid dat God me dat nog zegt.' Want Hij hoeft het u en mij niet te zeggen. Het is enkel barmhartigheid als God tegen u zegt: 'Vriend, als jij je niet bekeerd, ga je verloren.' Dát is barmhartigheid. Weet u wat de meest onbarmhartige prediking is? Net doen alsof er geen hel is. De bekering er uitsnijden, het recht Gods er uitsnijden en zeggen: 'Vrede, vrede, er is geen gevaar!' Dat is de meest onbarmhartige prediking. De prediking van het Woord Gods, samengevat in de les van de enige troost, beide in leven en in sterven, bedoelt uw behoud. En de meest onbarmhartige prediking is wanneer die plaats waarover Jezus wenend spreekt, naar het rijk der fabelen wordt verwezen. En dat gebeurt.

Er zijn twee wegen. Er is een eeuwig wel of een eeuwig wee. En over dat eeuwige wee weende Jezus dikke tranen. Hij heeft niet gezegd: 'Dat is nu eenmaal zo.' O nee. Hij heeft dikke tranen geschreid. Schreien wij ook tranen voor onze huisgenoten die nog niet tot het leven gekomen zijn? Voor onze kinderen? Voor onze burens, die toch ook gaan sterven? U kent dat gedicht wel: 'Mijn buurman is vannacht gestorven en ik heb nooit één woord tot zijn behoud gezegd.' Kennen wij die bewogenheid waarlijk, niet alleen vanuit de schrik des Heeren, maar vanuit de brandende liefde Gods waarmee Christus zich overgaf? En waardoor Hij toch loon op Zijn arbeid zal hebben, als Hij eenmaal tot de Vader zal zeggen: 'Zie hier, Ik en de kinderen die Mij de HEERE gegeven heeft' (Jes. 8:18).

Amen.